

ROMÂNIA
Avocatul Poporului

Str. George Vraca nr. 8, Sector 1, București
www.avp.ro

Tel.: +40-21-312.71.01, Fax: +40-21-312.49.21, E-mail: avp@avp.ro
Tel. dispecerat: +40-21-312.71.34, E-mail: petitii@avp.ro

Domnului dr. Dan Halchin,
Chestor de poliție penitenciară,
Director general,
Administrația Națională a Penitenciarelor

AVOCATUL POPORULUI
REGISTRATURĂ GENERALĂ
IEȘIRE Nr. 2286 / 16. IUL. 2024

RECOMANDAREA

nr. 223 din 16 iulie 2024

privind respectarea art. 22 alin. (1) din Constituția României privind dreptul la viață și la integritate fizică și psihică, respectiv a art. 34 din Constituția României privind dreptul la ocrotirea sănătății, precum și a dispozițiilor art. 71 din Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, privind dreptul la asistență medicală, tratament și îngrijiri

Instituția Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu ca urmare a unei anchete efectuate în Penitenciarul București - Rahova de reprezentanții instituției Avocatul Poporului, ocazie cu care conducerea penitenciarului ne-au adus la cunoștință faptul că, pentru cele 1500 de persoane private de libertate custodiate în unitatea de deținere, sunt încadrați - un medic șef cu atribuții, în principal, administrative, 2 medici generaliști, respectiv 1 medic psihiatru. Totodată, statul de funcții al unității de deținere este subdimensionat raportat la numărul de deținuți (1500 persoane private de libertate)/ respectiv la numărul de posturi medicale (1 post medic șef și 8 posturi medici - 2 stomatologie, 4 posturi medic generalist, 1 medic epidemiolog, 1 medic psihiatru).

În acest context, în temeiul art. 59 alin. (2) din Constituție și art. 4 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, am solicitat Administrației Naționale a Penitenciarelor să ne comunice următoarele:

- dacă la nivelul autorității este cunoscută situația lipsei de personal medico - sanitar al Penitenciarului București - Rahova;
- dacă au fost întreprinse demersuri pentru a acoperi deficitul de personal medical din unitatea de deținere, respectiv dacă au fost organizate concursuri pentru ocuparea posturilor vacante de medici și care a fost rezultatul acestora;
- modul de asigurare a asistenței medicale în cazurile în care penitenciarele nu au încadrați medici cu specializarea corespunzătoare afecțiunilor cu care deținuții sunt diagnosticați.

Urmare a acestui fapt, Administrația Națională a Penitenciarelor ne-a transmis:

„Administrația Națională a Penitenciarelor depune constant eforturi de încadrare a personalului din sectorul medical (medici și asistenți medicali). În acest sens, vă prezentăm demersurile: întreprinse în ultimii 2 ani, începând cu anul 2022, perioadă în care au fost scoase la concurs, din sursă externă, următoarele posturi din cadrul Penitenciarului București - Rahova.

Anul 2022:

> Anunț publicat în Viata Medicală nr. 26 din 01.07.2022

- 1 post de medic în specialitatea medicină generală/medicină de familie - neocupat;
- 1 post de medic specialist confirmat în specialitatea stomatologie generală - ocupat

Anul 2023:

> Anunț nr. 20439/ANP/06.01.2023

3 posturi de asistent medical (generalist) - ocupate;

> Anunț nr. 23904/PSBRB/03.03.2023

- 1 post de medic specialist/primar confirmat în specialitatea medicină generală/medicină de familie - Cabinet personal unitate - ocupat;

- 1 post de medic specialist/primar confirmat în specialitatea medicină generală/medicină de familie - Cabinet Medical - neocupat;

> Anunț nr. 26069/PSBRB/05.04.2023

- 1 post de medic specialist/primar confirmat în specialitatea medicină generală/medicină de familie - Cabinet Medical - neocupat;

> Anunț nr. 26941/PSBRB/21.04.2023

- 1 post de medic specialist/primar confirmat în specialitatea epidemiologie - neocupat.

> Anunț nr. 27799/PSBRB/02.05.2023

- 1 post de medic specialist/primar confirmat în specialitatea medicină generală/medicină de familie - Cabinet Medical - neocupat.

> Anunț nr. 36997/ANP/10.07.2023

- 1 post de asistent medical (generalist) - neocupat.

> Anunț nr. 32800/PSBRB/13.07.2023

- 1 post de medic specialist/primar confirmat în specialitatea medicină generală/medicină de familie - Cabinet Medical - neocupat.

> Anunț nr. 33885/PSBRB/02.08.2023

- 1 post de medic specialist/primar confirmat în specialitatea epidemiologie - neocupat.

> Anunț nr. 40712/PSBRB/15.11.2023

- 1 post de medic rezident în ultimul an/medic specialist/primar confirmat în specialitatea medicină generală/medicină de familie - Cabinet Medical - neocupat.

Instituția noastră continuă demersul de ocupare, prin concurs, a posturilor de medic și asistent medical, cu încadrarea în limitele impuse prin cadrul legislativ incident, reprezentat de art. VII din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 115/2023 privind unele măsuri fiscal-bugetare în domeniul cheltuielilor publice, pentru consolidare fiscală, combaterea evaziunii fiscale, pentru modificarea și completarea unor acte normative, precum și pentru prorogarea unor termene, cu modificările și completările ulterioare, respectiv „(1) în anul 2024 se suspendă ocuparea prin concurs sau examen a posturilor vacante sau temporar vacante, cu excepția posturilor unice.”

Activitatea de acordare a asistenței medicale, a tratamentului și îngrijirilor deținuților se desfășoară cu respectarea actelor normative în vigoare, privind executarea pedepselor privative de

libertate și ale Ministerului Sănătății, fiind stabilită prin ordin comun al ministrului justiției și al ministrului sănătății.

Activitatea de asistență medicală primară, dentară, spitalicească și de specialitate se acordă în cabinetele medicale din unitățile penitenciare și penitenciare spital.

Asistența medicală primară, dentară și de specialitate pentru persoanele private de libertate se asigură în cabinete organizate în acest scop la nivelul fiecărei unități penitenciare în conformitate cu prevederile Contractului - cadru privind condițiile acordării asistenței medicale în cadrul sistemului de asigurări sociale de sănătate și ale normelor metodologice de aplicare a acestuia.

Asistența medicală spitalicească se realizează prin internare în penitenciarele-spital, precum și în alte unități sanitare de profil acreditate, aflate în relații contractuale cu o casă de asigurări de sănătate. În cadrul Administrației Naționale a Penitenciarelor funcționează 6 penitenciare spital în care sunt tratați pacienți cu o mare diversitate de afecțiuni. De asemenea, în cazul unei afecțiuni ce necesită o internare de scurtă durată la o unitate medicală ce aparține Ministerului Sănătății sau altui minister cu rețea sanitară proprie, aceasta se poate efectua sub paza asigurată de către unitatea penitenciară. În același mod se respectă și recomandările de evaluare medicală la unități sanitare din afara rețelei sanitare penitenciare.

Serviciile medicale spitalicești se acordă de către medici de specialitate, în conformitate cu prevederile Contractului-cadru privind condițiile acordării asistenței medicale în cadrul sistemului de asigurări sociale de sănătate și ale normelor metodologice de aplicare a acestuia.

Pe lângă serviciile medicale asigurate în rețeaua sanitară proprie, persoanele private de libertate, beneficiază de asistență medicală în ambulatoriul de specialitate și spitalele publice aparținând Ministerului Sănătății, pentru orice afecțiune medicală."

Având în vedere informațiile primite din partea Administrației Naționale a Penitenciarelor opinăm următoarele:

Numărul insuficient de cadre medicale existent la nivelul Penitenciarului București - Rahova (medici și asistente), fac aproape imposibilă asigurarea dreptului la asistență medicală, prevăzut de art. 71 din Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal.

Precizăm că, potrivit dispozițiilor legale anterior menționate, *dreptul la asistență medicală include intervenția medicală, asistența medicală primară, asistența medicală de urgență și asistența medicală de specialitate. Dreptul la îngrijiri include atât îngrijirile de sănătate, cât și îngrijirile terminale.*

Deși Administrația Națională a Penitenciarelor a depus eforturi și a întreprins demersuri în vederea ocupării posturilor vacante existente la nivelul Penitenciarului București - Rahova, acestea nu au avut efectul scontat și prin urmare nu se poate asigura în mod corespunzător respectarea art. 22 și art. 34 din Constituția României, privind dreptul la viață și la libertate fizică și psihică, respectiv dreptul la ocrotirea sănătății.

În acest context, considerăm că se impune ca Administrația Națională a Penitenciarelor să procedeze de îndată la identificarea unor modalități eficiente și rapide de îmbunătățire a situației privind posturile vacante din cadrul Penitenciarului București - Rahova, precum și suplimentarea acestora (pentru a se asigura un act medical de calitate este necesară adaptarea schemei de personal la numărul deținuților), dar și publicarea anunțurilor privind concursurile organizate în modalități în care acestea să poată fi vizualizate de cât mai multe persoane (publicarea acestora în anumite publicații de specialitate, restrânge numărul posibililor candidați).

Având în vedere cele de mai sus, apreciem că una din posibilitățile de soluționare a situației posturilor vacante existente la nivelul Penitenciarului București - Rahova este reprezentată și de prevederile art. VII din Ordonanța de urgență nr. 115/2023 privind unele măsuri fiscal-bugetare în domeniul cheltuielilor publice, pentru consolidare fiscală, combaterea evaziunii fiscale, pentru modificarea și completarea unor acte normative, precum și pentru prorogarea unor termene, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 1139 din 15.12.2023, potrivit căroră, *prin excepție de la prevederile alin. (1), în cazuri temeinic justificate, prin memorandum aprobat în ședința Guvernului se poate aproba organizarea de concursuri sau examene pentru ocuparea posturilor vacante sau temporar vacante din instituțiile și autoritățile publice prevăzute la alin. (1) lit. a), cu justificarea necesității și cu încadrarea în cheltuielile de personal aprobate cu această destinație în buget (...)*

Precizăm că, potrivit art. VII alin. (1) lit. a) din actul normativ mai sus menționat, *în anul 2024 se suspendă ocuparea prin concurs sau examen a posturilor vacante sau temporar vacante, cu excepția posturilor unice din instituțiile și autoritățile publice, astfel cum sunt definite la art. 2 alin. (1) pct. 30 din Legea nr. 500/2002, cu modificările și completările ulterioare (instituții publice - denumire generică ce include Parlamentul, Administrația Prezidențială, ministerele, celelalte organe de specialitate ale administrației publice, alte autorități publice, instituțiile publice autonome, precum și instituțiile din subordinea/coordonarea acestora, finanțate din bugetele prevăzute la art. 1 alin. 2);*

În acest context,

prin prisma dispozițiilor:

- art. 22 alin. (1) din Constituția României privind dreptul la viață și la integritate fizică și psihică, potrivit căroră, *dreptul la viață, precum și dreptul la integritate fizică și psihică ale persoanei sunt garantate;*
- art. 34 din Constituția României privind dreptul la ocrotirea sănătății, potrivit căroră, *dreptul la ocrotirea sănătății este garantat;*
- art. 71 alin. (1) din Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, referitor la dreptul la asistență medicală, tratament și îngrijiri, potrivit căroră, *dreptul la asistență medicală, tratament și îngrijiri al persoanelor condamnate este garantat, fără discriminare în ceea ce privește situația lor juridică. Dreptul la asistență medicală include intervenția medicală, asistența medicală primară, asistența medicală de urgență și asistența medicală de specialitate. Dreptul la îngrijiri include atât îngrijirile de sănătate, cât și îngrijirile terminale;*
- art. 6 alin. (1) pct. 1 din Hotărârea nr. 756/2016 pentru organizarea, funcționarea și atribuțiile Administrației Naționale a Penitenciarelor și pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 652/2009 privind organizarea și funcționarea Ministerului Justiției, publicat în Monitorul Oficial al României nr. 849 din 26.10.2016, potrivit căroră, *în realizarea obiectivelor din domeniul său de activitate, Administrația Națională a Penitenciarelor organizează, coordonează, evaluează, controlează și îndrumă activitățile referitoare la modul de executare a pedepselor și măsurilor privative de libertate în unitățile din subordinea sa, pronunțate de instanțele judecătorești, în conformitate cu legislația în vigoare;*

în temeiul dispozițiilor art. 59 din Constituție coroborat cu art. 1 și art. 24 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată,

în vederea realizării scopului constituțional și legal al instituției Avocatul Poporului și anume, apărarea drepturilor și libertăților persoanelor fizice în raporturile acestora cu autoritățile publice,

Avocatul Poporului emite următoarea:

RECOMANDARE

1. În vederea respectării dispozițiilor art. 22 alin. (1) din Constituția României privind dreptul la viață și la integritate fizică și psihică, respectiv a art. 34 din Constituția României privind dreptul la ocrotirea sănătății, precum și a dispozițiilor art. 71 din Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, privind dreptul la asistență medicală, tratament și îngrijiri al persoanelor condamnate, Administrația Națională a Penitenciarelor va proceda la identificarea unor modalități eficiente și rapide de ocupare a posturilor vacante de medici și asistenți medicali din cadrul Penitenciarului București - Rahova, precum și la analizarea posibilității de suplimentare a acestora în cazurile în care schema de personal, raportată la numărul persoanelor private de libertate, este subdimensionată.

În acest sens, Administrația Națională a Penitenciarelor va avea în vedere următoarele:

- analizarea posibilității de utilizare în cauză a dispozițiilor art. VII din Ordonanța de urgență nr. 115/2023 privind unele măsuri fiscal-bugetare în domeniul cheltuielilor publice, pentru consolidare fiscală, combaterea evaziunii fiscale, pentru modificarea și completarea unor acte normative, precum și pentru prorogarea unor termene, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 1139 din 15.12.2023, potrivit căroră, prin excepție de la prevederile alin. (1), în cazuri temeinic justificate, prin memorandum aprobat în ședința Guvernului se poate aproba organizarea de concursuri sau examene pentru ocuparea posturilor vacante sau temporar vacante din instituțiile și autoritățile publice prevăzute la alin. (1) lit. a), cu justificarea necesității și cu încadrarea în cheltuielile de personal aprobate cu această destinație în buget (...)
- analizarea posibilității de publicare a anunțurilor privind concursurile organizate la nivelul instituției astfel încât cât mai multe persoane să poată lua la cunoștință de acestea.

Administrația Națională a Penitenciarelor va comunica instituției Avocatul Poporului dacă își însușește prezenta Recomandare și măsurile care au fost dispuse.

Avocatul Poporului,

Renate WEBER

București, 11 iulie 2024

